

PROTOCOL RISICODUELS

Er vinden wekelijks vele wedstrijden plaats die een sportief en eerlijk verloop kennen, slechts een klein deel ervan verloopt helaas niet zoals gewenst. Gedurende het seizoen kunnen alle verenigingen te maken krijgen met lastige wedstrijden, zogenoemde risicoduels.

Dit protocol is bedoeld als handvat - op welke wijze te handelen in dergelijke situaties - en om alle betrokkenen bewust te maken van de zaken waarop de vereniging invloed kan uitoefenen.

Een risicoduel kan zich vooraf al aandienen, of tijdens de wedstrijd als zodanig ontwikkelen.

.....

Een wedstrijd die vooraf als risicoduel is aan te duiden

Door de verenigingen is het volgende etiket gegeven aan een risicoduel:

1. Er is sprake van (een) team(s)/spelers/begeleiding met een 'kort lontje' (van de eigen vereniging of tegenpartij);
2. Er bestaat (te) hoge rivaliteit c.q. diversiteit tussen twee teams en/of verenigingen;
3. Er staat extra spanning op de return door incident(en) bij de heenwedstrijd;
4. Er is sprake van grote belangen van het resultaat van de wedstrijd.

Bovenstaande aanleidingen kunnen voor de vereniging op verschillende momenten redenen zijn om zelf al actie op te ondernemen. Enkele voorbeelden van deze momenten zijn: bij de teamindeling, na de competitie-indeling en tijdens het competitieverloop.

Een verenigingsbestuur is doorgaans prima in staat om zelf de maatregelen te treffen die ertoe bijdragen een wedstrijd waar veel spanning op staat, tot een goed einde te brengen.

In het kort komt het erop neer om tijdig vooraf contact te zoeken met het bestuur van de tegenstander, om samen de problematiek van de wedstrijd te bespreken en daarvoor een oplossing te vinden. Enkel een passende scheidsrechter aanstellen lost het (eventuele) probleem namelijk niet op.

Onderstaand enkele suggesties om gezamenlijk vooraf te bespreken.

1. Neem tijdig voorafgaand aan de wedstrijd contact op met het bestuur van de tegenstander en bespreek op open en eerlijke wijze de gebeurtenissen rond de eerste wedstrijd en de problematiek rond het spelen van de returnwedstrijd.
2. Het bestuur van de ontvangende vereniging besteedt extra zorg aan de ontvangst van de bezoekers. Een goed gastheerschap neemt de eventuele 'druk' ook wat weg: vang het team op bij de ingang van uw accommodatie en begeleid de spelers en toeschouwers naar de kantine of de kleedkamer. Bied de bezoekers desgewenst iets te drinken aan.
3. Maak de afspraak dat de spelers, die verantwoordelijk zijn geweest voor de problemen rond de eerste wedstrijd, niet aan de returnwedstrijd deelnemen en desnoods de returnwedstrijd niet bezoeken. Hiermee wordt het oplaaien van emoties voorkomen.
4. Indien er zorgen zijn over de aangestelde verenigingsscheidsrechter (B-categorie), tracht hiervoor in samenspraak met het bestuur van de tegenpartij een oplossing voor te vinden. Gedacht kan worden aan:
 - a. Het benaderen van een neutrale clubscheidsrechter van een naburige vereniging.
 - b. Het zelfstandig benaderen van een KNVB-scheidsrechter.
5. Zorg ervoor dat beide teams een goede assistent-scheidsrechter leveren die ook heldere afspraken maakt met de scheidsrechter over de wijze waarop de wedstrijd wordt geleid.
6. Draag er zorg voor dat de wedstrijd in ieder geval wordt bijgewoond door een bestuurslid van beide verenigingen.
7. Voorafgaand aan de wedstrijd maakt het arbitrale trio samen met de aanwezige bestuursleden, leiders en de aanvoerders afspraken over het nemen van maatregelen indien hiertoe aanleiding bestaat. Hierbij kan worden gedacht aan:
 - a. Het instellen van een afkoelingsperiode.
 - b. Het preventief wisselen van spelers.
8. Voorafgaand aan de wedstrijd wordt in het bijzijn van het arbitrale trio, de beide bestuursleden en de aanvoerders van de teams gezamenlijk de spelersspassen gecontroleerd.

9. Begin op tijd aan de wedstrijd en speel bij voorkeur op een speelveld met afrastering/omheining.
10. Spreek af dat het arbitrale trio samen met de bestuursleden en de aanvoerders van de teams in de rust bij elkaar komen om de eerste helft te evalueren en desgewenst nadere afspraken te maken over de tweede speelhelft.
11. Spreek met elkaar af dat alle 10 minuten straffen en rode kaarten op het wedstrijdformulier worden vermeld en eventuele andere onregelmatigheden schriftelijk worden gemeld bij de afdeling competitiezaken van de KNVB.
12. Maak in het clubgebouw na de wedstrijd ruimte vrij zodat na afloop beide teams met elkaar op sportieve en gezellige wijze 'een derde helft' kunnen meemaken.

Het lijkt een hele opsomming, maar in de praktijk zal blijken dat met extra inspanning de kans op problemen hierdoor duidelijk afneemt. Het is belangrijk dat de gemaakte afspraken tussen beide clubs duidelijk vooraf door de besturen worden gecommuniceerd naar de spelers van de teams. Dan kunnen daarover geen misverstanden ontstaan. De uitkomsten van het gesprek kunnen voor de KNVB tevens een reden zijn om eventueel een waarnemer naar de wedstrijd te sturen of een KNVB-scheidsrechter aan te stellen.

Een wedstrijd ontwikkelt zich als een risicoduel

In tegenstelling tot de beelden vooraf, kan een wedstrijd zich ook gaandeweg tot een risicoduel ontwikkelen. Het streven is altijd om wedstrijden met elkaar tot een goed einde te brengen.

Hoe begrijpelijk het soms ook is, het is niet de bedoeling dat teams lichtvaardig eigen rechter spelen en 'zomaar' van het veld afstappen. In het geval van verdergaande escalatie is het in eerste instantie aan de scheidsrechter om tot (al dan niet tijdelijk) staken te besluiten.

De volgende stappen kunnen teams, bij dreigende escalatie, tijdens de wedstrijd zelf nemen:

- Bij een dreigende escalatie dient de aanvoerder en/of begeleider van het team de scheidsrechter hierop te attenderen en te verzoeken de wedstrijd stil te leggen om met de aanvoerders/begeleiders in overleg te gaan.
- Indien dit niet helpt, dient om een afkoelingsperiode te worden gevraagd. In deze periode moet aan alle betrokkenen - samen met de wedstrijdcoördinator en aanwezige bestuursleden - duidelijk worden gemaakt dat men zich dient te gedragen. De scheidsrechter, alsmede de begeleiding van de betreffende teams dienen hiertoe verantwoording te nemen.
- Mochten zich na de hervatting alsnog spelers, toeschouwers en/of begeleiders zich misdragen, dan dient de aanvoerder nogmaals de scheidsrechter te verzoeken om iets aan deze situatie te doen.
- Indien onomstotelijk wordt vastgesteld dat de scheidsrechter niets aan deze situatie doet en de situatie zelfs na uiterste inspanning van de wedstrijdcoördinator niet verbetert, waardoor deze als zodanig uiterst onveilig wordt geacht, dan kan het voorkomen dat een team besluit om te weigeren verder te spelen.
- Zorg in dat geval als team voor een gedegen rapportage met daarin alle waargenomen handelingen die een rol hebben gespeeld bij het staken van de wedstrijd of het weigeren verder te spelen. Vul nooit een fictieve uitslag in, hierdoor wordt namelijk de kans ontnomen het wangedrag (van wie ook) te onderzoeken en desgewenst aan te pakken.
- Bij definitief staken blijft de situatie te allen tijde ter beoordeling van de aanklager van de KNVB. Indien deze het verhaal na onderzoek kan bekrachtigen, is de kans aanwezig dat de tuchtcommissie overgaat tot vrijpleiten, geen vrijspraak.
- Bespreek nadien met het bestuur van de tegenstander de wedstrijd en de zelf genomen maatregelen en neem contact op richting een eventuele return, zie voorgaande.

Hulplijn noodgevallen

Als er na een gewelddadige handeling op of rond het voetbalveld, behoefte is aan spoedeisende hulp, is er voor leden een speciale hulplijn voor noodgevallen beschikbaar. De hulplijn staat rechtstreeks in contact met de politie en is 24 uur per dag bereikbaar via 0800-2299555.

Meldpunt wanordelijkheden

Voor wanordelijkheden op en rond het voetbalveld die niet spoedeisend zijn en niet op het wedstrijdformulier komen, is er het meldpunt wanordelijkheden. Hier kan iedereen adviezen, vervelende ervaringen en voorvallen delen met de KNVB, die niet voor een tuchtzaak in aanmerking komen; <https://www.knvb.nl/over-ons/contact/wanordelijkheden>.